

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DIR-WNO.055.20.2025.DZ
Warszawa, 18 grudnia 2025 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 12896

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Poseł na Sejm RP, Pani Olgi Ewy Semeniuk-Patkowskiej w sprawie braku wykorzystania potencjału naukowo-technicznego polskich uczelni i instytutów badawczych na rzecz krajowego przemysłu.

Szanowna Pani Poseł,

w odpowiedzi na Pani interpelację w sprawie braku wykorzystania potencjału naukowo-technicznego polskich uczelni i instytutów badawczych na rzecz krajowego przemysłu, poniżej przedstawiam odpowiedzi na postawione pytania:

1. Jak rząd ocenia stopień wykorzystania potencjału naukowo-technicznego polskich uczelni i instytutów badawczych w rozwoju przemysłu?

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego prowadzi politykę państwa w obszarze nauki, wspierając rozwój podmiotów systemu nauki i szkolnictwa wyższego, w tym uczelni i instytutów badawczych. Dla silnego rozwoju Polski kluczowa jest ścisła współpraca nauki i biznesu, stąd Ministerstwo stale pracuje nad rozwiązaniami korzystnymi dla naukowców i przedsiębiorców, aby współpraca na rzecz rozwoju polskiej gospodarki była jak najefektywniejsza. Ministerstwo ocenia pozytywnie potencjał podmiotów systemu nauki i szkolnictwa wyższego oraz ich wpływ na rozwój przemysłu, który w szczególności przejawia się poprzez realizację konkretnych programów i inicjatyw.

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) przewiduje dwa programy ministerialne o zasięgu ogólnopolskim, które przyczyniają się do transferu wyników badań naukowych do szeroko rozumianego sektora przemysłowego.

Program „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” (IDUB) ma na celu podniesienie międzynarodowego znaczenia działalności uczelni poprzez podniesienie poziomu jakości działalności naukowej i poziomu jakości kształcenia. W 2019 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeprowadziło pierwszy konkurs w ramach programu IDUB. W jego wyniku 10 uczelni spośród 20 uprawnionych do udziału w konkursie, ma zagwarantowane w latach 2020–2026 coroczne zwiększenie finansowania w wysokości 10% subwencji z 2019 r. na realizację planów rozwojowych zawartych we wnioskach

konkursowych. Jednym z wymogów było określenie w dokumentacji konkursowej obszarów badawczych o dużym potencjale rozwoju, w których uczelnia planuje zintensyfikować działalność naukową (tzw. priorytetowe obszary badawcze). Uczelnie (w szczególności o profilu technicznym) będące laureatami I. edycji konkursu IDUB niejednokrotnie określały priorytetowe obszary badawcze w taki sposób, aby docelowo były one ukierunkowane na kooperację z sektorem przemysłowym.

(<https://www.gov.pl/web/nauka/program-inicjatywa-doskonalosci--uczelnia-badawcza>)

Celem drugiego ministerialnego programu pn. „Regionalna inicjatywa doskonałości” (RID) jest umocnienie znaczenia działalności uczelni w dyscyplinach lub grupach dyscyplin naukowych lub artystycznych, dla których w danym regionie ogłaszany jest konkurs w ramach programu. W wyniku konkursu Minister przyznał w ramach I edycji programu RID na lata 2024-2027 środki finansowe (2% zwiększenia subwencji) na wdrożenie 30 planów obejmujących cele w zakresie podniesienia poziomu jakości działalności naukowej i poziomu jakości kształcenia w grupie dyscyplin naukowych bądź artystycznych o szczególnym znaczeniu dla regionu. Część z nagrodzonych projektów zakłada zastosowanie prowadzonych w ramach programu badań w gospodarce/przemysłu.

(<https://www.gov.pl/web/nauka/regionalna-inicjatywa-doskonalosci-2024-2027>)

Potencjał instytutów badawczych jest znaczący i odgrywa istotną rolę w rozwoju przemysłu. Warto jednak zwrócić uwagę, że instytuty badawcze to podmioty pozostające w nadzorze właściwych ministrów, a MNISW ocenia jedynie działalność badawczą tych podmiotów finansując badania i aktywność w tym zakresie.

Ministerstwo wspiera instytuty badawcze poprzez:

- subwencje na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego (infrastruktura, kadra, aparatura, realizacja zadań statutowych),
- programy międzynarodowe (Projekty Międzynarodowe Współfinansowane, Granty na granty),
- programy tematyczne (Innowacje dla Gospodarki, Science4Business, Społeczna Odpowiedzialność Nauki),
- inwestycje w infrastrukturę badawczą w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Polskiej Mapy Infrastruktury Badawczej (obszary: nanotechnologie, technologie jądrowe, biomedycyna, energetyka).

2. Czy prowadzone są międzyresortowe analizy dotyczące barier we współpracy nauki i przemysłu, w tym w zakresie wdrażania wyników badań w firmach produkcyjnych?

Jedną z inicjatyw Ministerstwa, która ma na celu poprawę jakości współpracy środowisk nauki i biznesu, jest powołanie 25 kwietnia 2025 r. Zespołu ds. Wzmocnienia transferu wyników badań naukowych (dalej: „Zespół”). Członkami Zespołu są zarówno przedstawiciele biznesu, eksperci pośredniczący w transferze technologii, jak i naukowcy z doświadczeniem na stanowiskach zarządczych. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (dalej: „NCBR”) wspiera analizami prace ww. zespołu. Dodatkowo, NCBR w celu tworzenia warunków i instrumentów ułatwiających i inicjujących współpracę biznesu z nauką, ogłasza konkursy dla konsorcjów naukowo-przemysłowych. NCBR rozwija także instrumenty, których celem jest zwiększenie efektywności transferu wiedzy i technologii pomiędzy uczelniami a przedsiębiorstwami. Do działań w tym obszarze należy organizowanie i współorganizowanie konferencji, warsztatów webinarów i szkoleń, które łączą ludzi ze świata nauki i biznesu (np. networking „Spotkania liderów nauki i wdrożeń”, projekt NCBR „Uczelnie przyszłości”, projekt „Science4Business”, projekt „CoDEPlugin” i inne).

3. Czy planowane są programy wspierające bezpośrednio wdrożenia wyników badań w przedsiębiorstwach przemysłowych, finansowane ze środków krajowych lub unijnych?

W celu zwiększenia innowacyjności polskiej gospodarki Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego realizuje projekt Science4Business – Nauka dla biznesu. Jest on realizowany w ramach Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) na podstawie porozumienia zawartego 17 kwietnia 2025 r. między Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej a Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wartość projektu wynosi 296 700 000 zł.

Projekt ma charakter partnerski, jest realizowany wspólnie przez Partnera wiodącego (MNiSW), organizacje badawcze należące do systemu szkolnictwa wyższego i nauki, prowadzące działania związane z komercjalizacją realizowanych przez siebie prac B+R (Partnerzy projektu), jak również przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Ośrodek Przetwarzania Informacji – PIB (Partnerzy projektu).

Celem projektu jest zwiększenie efektywności działań Centrów Transferu Technologii (CTT) i Spółek Celowych (S.C.) należących do organizacji badawczych w zakresie współpracy z biznesem, w tym poprzez komercjalizację wyników badań naukowych i prac rozwojowych (B+R).

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych w organizacjach badawczych oraz wykorzystywanie opracowanych przez nie zaawansowanych rozwiązań technologicznych w gospodarce. Jest to możliwe dzięki wspieraniu całego procesu transferu technologii z uczelni do gospodarki, począwszy od identyfikacji technologii, oceny jej potencjału, dostosowania do aktualnych potrzeb, aż po skuteczne wprowadzenie jej do obiegu gospodarczego. W ramach projektu przewidziane jest wsparcie organizacji badawczych prowadzących aktywną działalność w zakresie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, w inicjowaniu i wzmacnianiu współpracy środowiska naukowego z otoczeniem gospodarczym oraz w realizowaniu zadań, które doprowadzą do zastosowania wyników tych badań i prac na gruncie konkretnych rozwiązań rynkowych. Projekt zakłada współpracę CTT-ów i S.C. m.in. z przedsiębiorcami, Sektorowymi Radami ds. Kompetencji, ośrodkami innowacji, grupami roboczymi KIS (Krajowej Inteligentnej Specjalizacji). Współpraca jest zacieśniana w ramach organizacji wspólnych konferencji oraz uczestnictwa przedstawicieli ww. podmiotów w posiedzeniach Komitetów Inwestycyjnych powołanych przez Partnerów projektu.

Realizacja projektu przyczynia się do zwiększenia potencjału organizacji badawczych w zakresie prowadzonych badań o charakterze innowacyjnym, wykorzystywania zaawansowanych technologii, długofalowego rozwijania usług CTT-ów i S.C oraz podnoszenia świadomości osób zarządzających organizacjami badawczymi w zakresie znaczenia komercjalizacji, jak również promocji i rozpowszechniania osiągnięć i wyników badań naukowych i prac rozwojowych wśród przedsiębiorców. Planuje się, że w wyniku realizacji projektu nastąpi wsparcie procesu komercjalizacji wytworzonych w organizacjach badawczych technologii, również poprzez zakładanie i rozwijanie firm odpryskowych typu spin-off i spin-out.

Dodatkowym elementem projektu jest rozwój i doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników zajmujących się transferem technologii oraz kadr zarządzających organizacjami badawczymi, a także podnoszenie ich świadomości w zakresie znaczenia komercjalizacji wyników prac B+R.

W ramach projektu realizowane są trzy zadania:

I. ZADANIE NR 1 – „Inkubator Rozwoju” - Inicjowanie współpracy pomiędzy środowiskiem naukowym a otoczeniem gospodarczym. Zadanie jest realizowane przez Partnerów projektu wybranych w procedurze konkursowej i rozliczane za pośrednictwem Partnera wiodącego (MNiSW). Polega przede wszystkim na prowadzeniu przez organizacje badawcze badań przemysłowych i prac rozwojowych dla rozwijanych technologii o zidentyfikowanym potencjale komercyjnym oraz nawiązywaniu współpracy środowiska naukowego z otoczeniem gospodarczym poprzez transfer know-how i technologii oraz komercjalizację wyników prac B+R (<https://inkubatorrozwoju.com.pl/o-projekcie/>).

II. ZADANIE NR 2 – „Kadry transferu technologii” - Zadanie jest realizowane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Polega na przeprowadzeniu i oferowaniu cyklu specjalistycznych szkoleń i warsztatów dla pracowników organizacji badawczych zaangażowanych w procesy komercjalizacji wyników zrealizowanych prac B+R.

III. ZADANIE NR 3 – „Portal innowacji” - Baza technologii, usług i infrastruktury – oferta organizacji badawczych zamieszczona na jednym portalu internetowym. Zadanie jest realizowane przez Partnera - Ośrodek Przetwarzania Informacji – PIB. W jego ramach jest opracowywany i zostanie uruchomiony portal zawierający szeroką ofertę jednostek naukowych w zakresie oferowanych technologii, usług i infrastruktury. Portal będzie stanowić kompleksowe źródło informacji o możliwościach i zasobach dostępnych w środowisku badawczym oraz umożliwi przedsiębiorcom nawiązanie relacji z brokerami innowacji działającymi po stronie jednostek naukowych oraz ułatwi wzajemne kontakty pomiędzy brokerami innowacji z różnych organizacji badawczych. Na portalu prezentowana będzie również oferta szkoleniowa dostępna w ramach zadania nr 2.

Współpraca nauki z gospodarką ma kluczowe znaczenie dla rozwoju kraju i budowy gospodarki opartej na wiedzy. Włączenie wyników badań naukowych do praktyki gospodarczej umożliwi zwiększenie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw, rozwój nowych technologii oraz wzrost innowacyjności całego sektora przemysłowego. Bliska współpraca środowisk naukowych i biznesowych przyczynia się również do skutecznego transferu technologii, wzmocnienia potencjału badawczo-rozwojowego przedsiębiorstw oraz tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy.

Dostrzegając strategiczne znaczenie komercjalizacji badań naukowych, Narodowe Centrum Nauki (NCN) nawiązało współpracę z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBR). Efektem tej współpracy był wspólny program TANGO, który miał na celu wsparcie naukowców w procesie przekształcania wyników badań podstawowych w rozwiązania możliwe do zastosowania w praktyce gospodarczej. Program ten umożliwiał m.in. przygotowanie koncepcji komercjalizacji, opracowanie analiz rynkowych, przeprowadzenie badań aplikacyjnych oraz budowanie partnerstw z przedsiębiorstwami.

Program TANGO został już zakończony i podlegał ewaluacji w NCBR. Analiza jego rezultatów wykazała, że przedsięwzięcie to odegrało istotną rolę w zbliżaniu środowisk naukowych i gospodarczych oraz w podnoszeniu świadomości naukowców na temat znaczenia komercjalizacji wyników badań. Doświadczenia z realizacji programu stanowią ważny punkt odniesienia dla dalszych działań instytucji publicznych wspierających transfer wiedzy i technologii.

Wychodząc naprzeciw potrzebom środowiska naukowego i gospodarczego, NCN wspólnie z NCBR pracuje obecnie nad nowym przedsięwzięciem o podobnym charakterze, którego celem będzie dalsze wzmocnianie współpracy nauki i biznesu oraz tworzenie trwałych mechanizmów wsparcia procesu wdrażania wyników badań podstawowych. Ponadto NCBR realizował w latach 2023-2025 i będzie kontynuował w 2026 roku nabory w programie

finansowanym z funduszy strukturalnych – FENG (Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki) Ścieżka SMART, w którym Wnioskodawcy mogą starać się o dofinansowanie wdrożenia w ramach modułu „Wdrożenie innowacji” – w którym możliwe jest uzyskanie dofinansowania na wdrożenie w działalności przedsiębiorstwa wyników prac B+R w formie innowacyjnych produktów lub procesów biznesowych dotyczących funkcji działalności przedsiębiorstwa w zakresie produkcji wyrobów lub usług.

Możliwe jest również dofinansowanie tzw. prac przedwdrożeniowych, tj. prac będących działaniami przygotowawczymi do wdrożenia wyników badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych w działalności gospodarczej, umożliwiających doprowadzenie rozwiązania będącego przedmiotem projektu do etapu, kiedy będzie można je skomercjalizować - w ramach konkursów realizowanych w programach finansowanych ze środków krajowych, w tym w szczególności strategicznych programach badań naukowych i prac rozwojowych. W szczególności może to być opracowanie dokumentacji wdrożeniowej, usługi rzeczownika patentowego, testy, certyfikacja, badania rynku itp.

4. Czy rząd rozważa wprowadzenie ulg podatkowych, grantów lub bonów technologicznych dla firm współpracujących z uczelniami technicznymi i instytutami badawczymi?

Odpowiedź w zakresie właściwości Ministra Finansów i Gospodarki.

5. Jakie działania podjęto w celu zwiększenia roli Sieci Badawczej Łukasiewicz jako zaplecza technologicznego dla krajowego przemysłu?

W grudniu 2024 r. Rada Centrum Łukasiewicz zatwierdziła Strategię 4-letnią (2025-2028) i 10-letnią (2025-2034) Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz przyjęła następujące kierunki działalności Sieci:

- obronność i bezpieczeństwo państwa,
- chemia dla przemysłu,
- transformacja energetyczna,
- gospodarka o obiegu zamkniętym.

Strategiczne kierunki działalności odpowiadają na zidentyfikowane wyzwania stojące przed polską gospodarką. Najważniejszym celem Strategii jest w tym zakresie zaangażowanie aktywów Sieci, a także prac polskich badaczy i inżynierów w realizację ważnych zadań państwowych. Określono także kierunki horyzontalne: cyfryzację, zaawansowane materiały, rozwiązania i technologie o podwójnym zastosowaniu cywilnym i wojskowym (dual use) oraz umiędzynarodowienie procesu badawczego i komercjalizacyjnego. W rezultacie przyjętej Strategii oraz podjętych działań zwiększono zdolność instytutów Sieci do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych, ukierunkowanych na potrzeby krajowych przedsiębiorstw, w szczególności w obszarach istotnych z perspektywy modernizacji polskiej gospodarki ze szczególnym uwzględnieniem branży zbrojeniowej, chemicznej oraz energetycznej. Działania te wprost przełożą się na wzrost liczby technologii gotowych do wdrożenia w przemyśle. Tym samym Sieć Badawcza Łukasiewicz w coraz większym stopniu pełni rolę strategicznego zaplecza technologicznego dla polskiej gospodarki, wspierając jej innowacyjność i konkurencyjność.

Dokument zawiera kilkadziesiąt głównych inicjatyw, których realizacja pozwoli urzeczywistnić wizję strategiczną tj. uzyskanie przez Sieć statusu lidera komercjalizacji w Polsce. Kluczowe działania obejmą m.in.:

a) Wprowadzenie transparentnych zasad komercjalizacji

Konsekwentne zdefiniowanie komercjalizacji w oparciu o ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce pozwoliło urealnić faktyczne przychody z komercjalizacji oraz skoncentrować zasoby na zwiększenie jej poziomu (cel strategiczny Sieci). Koreluje to z celami ustawowymi Sieci Badawczej Łukasiewicz (prowadzenie badań aplikacyjnych i prac rozwojowych, transfer technologii oraz zwiększenie poziomu rynkowości, tj. realizacja działań wspierających na rzecz gospodarki). Ważnym etapem procesu jest zbudowanie zdolności komercjalizacyjnych oraz akceleracja tych zdolności poprzez współpracę z przedsiębiorcami i odpowiadanie na ich faktyczne potrzeby rynkowe. W tym celu są zawierane partnerstwa strategiczne i zacieśniana współpraca z przedsiębiorcami reprezentującymi poszczególne sektory przemysłu określone w Strategii Sieci.

b) Partnerstwa strategiczne z przedsiębiorcami

Głównym celem strategicznym Sieci Badawczej Łukasiewicz jest dostarczanie innowacyjnych rozwiązań dla podmiotów gospodarczych. Jednocześnie misją Sieci jest wzrost konkurencyjności polskich przedsiębiorstw poprzez budowanie ich przewag konkurencyjnych na globalnym rynku. Odbywa się to na drodze współpracy Sieci z przedsiębiorcami i wspólnego wypracowywania nowoczesnych rozwiązań technologicznych w oparciu o najwyższe standardy komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych stosowane na świecie. Współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, w szczególności z przedsiębiorcami w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizacji ich wyników stanowi priorytet Sieci Badawczej Łukasiewicz, czego bezpośrednim wyrazem jest realizacja inicjatywy strategicznej „Partnerstwa strategiczne z biznesem”. Wskazana inicjatywa umożliwia nawiązanie dialogu technicznego z przedsiębiorcami oraz sektorem publicznym. Zawierane są z myślą o tworzeniu szerokich konsorcjów oraz odpowiadaniu na istotne wyzwania gospodarki w obszarze rozwoju technologii i wzrostu innowacyjności. Rozszerzenie sieci partnerstw strategicznych umożliwi generowanie większej liczby transakcji biznesowych, wykorzystanie podejścia „nisko wiszących owoców” oraz zacieśnienie dialogu z przemysłem, co przełoży się na wzmocnienie rynkowego wymiaru działalności Sieci. Instytuty Sieci uczestniczą w pracach komitetów sterujących i grup roboczych prowadzących dialog techniczny. Celem tego działania jest utworzenie zespołów złożonych, zarówno z ekspertów Sieci Badawczej Łukasiewicz, jak i głównych partnerów Sieci. Pozwoli to inicjować działania priorytetyzujące rozwiązania technologiczne w ramach agendy badawczej, która opiera się na przyjętych kierunkach strategicznych: obronność i bezpieczeństwo państwa, chemia dla przemysłu, transformacja energetyczna, gospodarka o obiegu zamkniętym. Dotychczas zainicjowano działania dot. współpracy z przedsiębiorcami, szczególnie w obszarze obronności i bezpieczeństwa. Nawiązano partnerstwa strategiczne z Grupą Azoty, PGZ oraz WB Electronics. Zawarto też szereg listów intencyjnych i porozumień o współpracy w zakresie realizacji projektów badawczych i operacyjnych istotnych dla bezpieczeństwa państwa. Przykładami są porozumienia z MESKO S.A., WCBKT S.A., Fabryką Broni Łucznicz Radom, ZM Radom oraz PHR S.A. i Grupą ZREMB. Planowana jest dalsza akceleracja współpracy z przedsiębiorcami.

c) Realizacja celu ustawowego: wspieranie polityki gospodarczej państwa

Aby realizować ww. cel, określony w art. 1 ust. 2 pkt 3 ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz, powołano głównego ekonomistę wraz z zespołem. Ponadto wsparcie polityk publicznych w obszarze innowacyjności znalazło wyraz w publikacji szerokich analiz strategicznych w zakresie: innowacyjności polskiej gospodarki, komercjalizacji badań naukowych w Polsce, B+R w zamówieniach publicznych, autonomii robotów pola walki i robotów specjalnego przeznaczenia oraz nakładów na obronę w kontekście innowacyjności polskiej gospodarki.

Sieć Badawcza Łukasiewicz wspiera w tym zakresie realizację ważnych zadań państwowych, dostarczając interesariuszom rekomendacji opartych na danych empirycznych.

d) Nowe podejście do finansowania projektów

Wypracowano i wdrożono nowe podejście do finansowania projektów poprzez przekazywanie środków dla instytutów w formie podziału subwencji ukierunkowanego na wspieranie tych instytutów, których projekty badawcze mają wysoki potencjał komercjalizacyjny. Wprowadzono także finansowanie projektów w formule zadań zleconych Prezesa Centrum Łukasiewicz jako instrument wspierający realizację przez instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz ważnych zadań państwowych w korelacji z założeniami Strategii Sieci oraz zapotrzebowaniu partnerów biznesowych na technologie. Jednocześnie urynkowiono zasady programu dotacji celowych.

Należy podkreślić, iż komercjalizacja wyników prac badawczo-rozwojowych jest jednym z kluczowych celów, jakie postawiono przed Siecią Badawczą Łukasiewicz. Jedną z głównych przesłanek utworzenia Sieci był słaby efekt komercjalizacyjny osiągany przez instytuty przed 2019 r. Zakładano, że kumulacja potencjału badawczego instytutów wchodzących w skład Sieci, wsparta efektami skali oraz zacieśnioną współpracą, pozwoli na wypracowanie efektywnych mechanizmów wdrażania wyników badań do praktyki gospodarczej. Jednym z instrumentów wspierających ten cel stały się konkursy na projekty dofinansowywane w ramach dotacji celowej, ogłaszane corocznie od 2019 r. przez Centrum Łukasiewicz. Instrument ten adresowany jest do instytutów Sieci, które realizują projekty badawcze lub inwestycyjne służące zwiększeniu potencjału badawczo-komercjalizacyjnego. W latach 2019–2023 Centrum Łukasiewicz przeprowadziło pięć naborów, w których złożono łącznie 642 wnioski o dofinansowanie. Z tej puli dofinansowanie uzyskało 100 projektów (w tym 74 projekty badawcze oraz 26 projektów inwestycyjnych), a ich łączna wartość przekraczała 250 mln zł. W efekcie ich realizacji powstały publikacje naukowe oraz opracowano wnioski patentowe i zgłoszenia IP. Niemniej, przychody z komercjalizacji rezultatów zakończonych projektów były na bardzo niskim poziomie. Przeprowadzona w 2024 r. II ewaluacja potencjału komercjalizacyjnego wykazała, że spośród 50 przeanalizowanych projektów jedynie 3 osiągnęły etap rzeczywistej komercjalizacji, generując łącznie przychód rzędu 403 tys. zł, co stanowi zaledwie 0,61% wartości udzielonego finansowania. Niska efektywność finansowa wynika przede wszystkim z faktu, że większość projektów zakończyła się na poziomie gotowości technologicznej TRL poniżej 6, a więc przed etapem umożliwiającym wdrożenie rynkowe. Od 2024 r. projekty mogą być realizowane wyłącznie w zakresie TRL 5–8, a obligatoryjnym elementem wniosku stał się biznesplan oraz dokument potwierdzający zainteresowanie rynkowe rezultatami projektów. W ramach szóstej edycji naboru w 2024 r. złożono dziewięć wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę przekraczającą 35 mln zł. Do oceny merytorycznej zakwalifikowano cztery z nich. Proces oceny przeprowadzono dwuetapowo – w pierwszym etapie eksperci dokonali indywidualnej oceny naukowej i biznesowej, w drugim odbyły się panele eksperckie. Ostatecznie dwa projekty uzyskały pozytywną rekomendację i decyzją Prezesa Centrum Łukasiewicz zostały skierowane do dofinansowania. Eksperti zewnątrzni wielokrotnie podkreślali wysoką jakość organizacyjną i przejrzystość procesu oceny wniosków. W lipcu 2025 r. zakończono siódmą edycję naboru, która przyniosła jakościowy przełom. Złożono aż 33 wnioski – niemal czterokrotnie więcej niż w roku poprzednim. Po kompleksowej ocenie formalnej i merytorycznej 17 projektów uzyskało pozytywną rekomendację ekspertów. Ostatecznie, z uwagi na limit dostępnych środków, dofinansowano realizację 15 projektów na łączną kwotę blisko 50 mln zł. Eksperti bardzo wysoko ocenili jakość złożonych wniosków, wartość merytoryczną projektów oraz trafność analiz rynkowych. Kluczową rolę odegrała obecność na panelach eksperckich partnerów przemysłowych zainteresowanych wdrażaniem rezultatów projektu, co wskazuje na rosnącą zdolność instytutów do budowania relacji i realnych współprac z otoczeniem gospodarczym. Dotacja celowa staje się więc istotnym

narzędziem wsparcia projektów badawczych o wysokim potencjale wdrożeniowym, jednocześnie obniżającym ryzyko inwestycyjne na etapie przed komercjalizacją. Jej dalsze stosowanie i rozwój – zwłaszcza w formule połączonego wsparcia finansowego, infrastrukturalnego i doradczego – może istotnie wzmocnić efektywność transferu wiedzy i technologii w Polsce.

W zakresie finansowania projektów w formule zadań zleconych Prezesa Centrum Łukasiewicz łączny budżet projektów realizowanych w roku 2025 wynosi 39 mln zł. Środki te pochodzą z wygenerowanych w ramach procesu restrukturyzacji działalności Centrum oszczędności. W 2025 roku Centrum Łukasiewicz zawarło następujące umowy w formule zadań zleconych:

- zlecenie Łukasiewicz – IChP i Łukasiewicz – IPO opracowania krajowej technologii otrzymywania nitrocelulozy do produkcji materiałów wybuchowych oraz opracowania technologii syntezy nitroguanidyny na potrzeby produkcyjne materiałów miotających; oba projekty realizowane są we współpracy z Grupą Azoty;
- zlecenie Łukasiewicz – AI (dawniej Łukasiewicz – EMAG) realizacji w ramach społecznej odpowiedzialności nauki zadania „Dostępna książka” dot. multimedialnych nagrań książek z tłumaczeniem na Polski Język Migowy, a także uczenia maszynowego; projekt jest realizowany wspólnie z Fundacją Integracja;
- zlecenie Łukasiewicz – WIT oraz Łukasiewicz – IMPiB realizacji projektu badawczego pn. „Zintegrowany system budowlany dla hal logistycznych z tekstylnym ociepleniem, płytami ognioodpornymi i magazynami energii zasilanymi z OZE – etap koncepcyjny i projektowy”; projekt realizowany jest we współpracy z IN-POST;
- zlecenie konsorcjum Łukasiewicz – ILOT, Łukasiewicz – PIAP i Łukasiewicz – IMN projektu SPARK, którego efektem będzie wyniesienie na orbitę satelity badawczego, umożliwiającego prowadzenie badań i testów technologii w warunkach kosmicznych.

e) Wyniki finansowe na 2025 r.: wzrost dochodów z B+R i komercjalizacji

Zgodnie z planem finansowym przychody instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz osiągną w 2025 r. ok. 2,01 mld zł. W stosunku do 2024 r. w przychodach wzrosnąć ma udział najważniejszych z perspektywy ustawowych zadań Sieci przychodów z komercjalizacji i B+R (do 23,2%). Będą to najwyższe wartości w historii organizacji, co wskazuje na zasadność podejmowanych działań zarządczych.

6. Czy planowana jest nowelizacja przepisów dotyczących komercjalizacji wyników badań i własności intelektualnej, która ułatwiłaby wdrażanie rozwiązań naukowych w gospodarce?

MNiSW planuje podjęcie prac legislacyjnych po zakończeniu działań związanych ze zleconą przez MNiSW ewaluacją systemu wsparcia powiązań nauki z biznesem (ocena funkcjonowania i opracowanie rekomendacji dotyczących Centrów Transferów Technologii). Prace nad ewaluacją zostaną zakończone 31 grudnia 2025 r. Jak zostało wskazane wyżej w MNiSW został powołany również Zespół ds. wzmocnienia transferu wyników badań naukowych, którego jednym z głównych zadań jest wypracowanie rekomendacji będących podstawą dot. zmian legislacyjnych.

7. Jakie konkretne wskaźniki współpracy nauki z przemysłem (liczba wdrożeń, wartość umów B+R, udział sektora prywatnego w finansowaniu badań) przyjęto jako cele rządowe na lata 2025–2027?

Wśród 58 priorytetów wymienionych w ramach czterech kluczowych obszarów polityki Rady Ministrów na lata 2025-2027 zostały przedstawione 3 poniższe cele, będące w zakresie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- 1) Cyfryzacja podmiotów szkolnictwa wyższego i nauki,
- 2) Nowy model ewaluacji,
- 3) Wzmocnienie dostępności do infrastruktury badawczej.

Powyższe cele nie zakładają wskaźników współpracy nauki z przemysłem.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Karolina Zioto-Pużuk
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.